

Branżowe Centrum Umiejętności w Opocznie

– kadry dla przemysłu ceramicznego

Mirosław Ziach: W styczniu 2024 r. podpisano umowę na utworzenie w Opocznie Branżowego Centrum Umiejętności (BCU). Jaki jest cel tej inicjatywy?

Ferdynand Gacki: Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej branży ceramicznej, w tym płytek ceramicznych. Centrum powstanie w Opocznie przy ul. Kossaka 1a, gdzie w Zespole Szkół Powiatowych im. Stanisława Staszica mieści się Technikum, które kształci młodzież od początku lat 60. XX w., m.in. w kierunku technik-ceramik. To tutaj zostanie utworzone i wyposażone unikatowe w skali europejskiej laboratorium ceramiczne. Stworzone zostaną warunki do prowadzenia, także online, m.in. szkoleń i konferencji dla obecnej i przyszłej kadry zgodnie z potrzebami branży.

M.Z.: Partnerami w Branżowym Centrum Umiejętności są: powiat opoczyński, Polska Unia Ceramiczna i Akademia Górniczo Hutnicza im.

Z dr. inż. Ferdynandem Gackim, Prezesem Zarządu Polskiej Unii Ceramicznej rozmawia Mirosław Ziach

Stanisława Staszica w Krakowie. Jak przedstawia się podział zadań i jakie działania już podjęto?

F.G.: Powołana zostanie Rada Branżowego Centrum Umiejętności składająca się z przedstawicieli Lidera – Starostwa Opoczyńskiego, Partnera obowiązkowego, tj. Polskiej Unii Ceramicznej, i Partnera dodatkowego – Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, a także m.in. pracodawców, w tym małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i partnerów społecznych oraz władz regionalnych i lokalnych. W styczniu br. Starostwo Powiatowe w Opocznie wytypowało w drodze przetargu wykonawcę rozbudowy istniejącego budynku dwukondygnacyjnego, który ma spełniać określone wymagania Centrum. Podpisano umowę i wykonawca przystąpił do realizacji przedsięwzięcia. Rozbudowa ma być zakończona do 18 listopada br. Obecnie, równolegle trwają prace związane z ogłoszeniem przetargu na wyposażenie laboratorium oraz innych pomieszczeń obiektu.

M.Z.: Czy opracowano już program działalności Centrum? Skąd będą rekrutowane kadry?

F.G.: Tematyka szkoleń uwzględni będzie zagadnienia dotyczące green skills i digital skills. Centrum będzie wspierać współpracę pracodawców z organizatorami kształcenia zawodowego, upowszechniać inno-

wacyjne rozwiązania w dziedzinie przemysłu ceramicznego oraz promować innowacje w kształceniu zawodowym. Uzupełni zatem istniejącą ofertę kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, a także wesprze proces uczenia się przez całe życie, zgodnie z ideą Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2023.

Szkolenia prowadzone będą przez pracowników AGH z doświadczeniem w realizacji zajęć o tematyce technologicznej i po przeszkoleniu w fabrykach, w tym produkujących płytki ceramiczne. Szczegółowe programy szkoleń opracują samodzielnie pracownicy naukowcy, posiadający wykształcenie kierunkowe związane z branżą ceramiczno-szklarską i mający minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe w tej dziedzinie oraz doświadczenie w prowadzeniu szkoleń (wykładów) dla osób dorosłych.

Wyposażenie Centrum, które będzie zgodne ze standardami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w zakresie kwalifikacji – technik ceramik, pozwoli na złożenie wniosku o utworzenie ośrodka egzaminacyjnego. **Polska Unia Ceramiczna opracuje i wystąpi z wnioskiem o włączenie kwalifikacji w przypadku edukacji pozaformalnej odpowiadającej na potrzeby przemysłu ceramicznego do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, z jednoczesnym podjęciem działań, aby Centrum mogło pełnić**

funkcję instytucji certyfikującej w ramach ZSK dla tej opracowanej i zgłoszonej nowej kwalifikacji.

M.Z.: Ile osób będzie uczestniczyło w zajęciach i kto będzie miał wpływ na dobór kursantów?

F.G.: W ramach przedsięwzięcia zostaną przeszkoleni pracownicy przedsiębiorstw z branży ceramicznej, uczniowie i studenci oraz nauczyciele kształcenia zawodowego. Formuła doboru uczestników będzie otwarta. Obejmie również pracodawców, absolwentów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe, które planują nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji związanych z nadzorowaniem procesów produkcji płytek ceramicznych.

Uruchomienie Centrum planowane jest na I kwartał 2025 r. Przewiduje się, że do 30 czerwca 2026 r. zostanie przeszkolonych 200 osób oraz 20 nauczycieli kształcenia zawodowego.

Podczas szkoleń omówione zostaną zagadnienia dotyczące:

- modelowania składu mas ceramicznych z wykorzystaniem surowców wtórnych i odpadowych;
- optymalizacji składu szklivi i angob;
- przewidywania właściwości wyrobów szklivionych ze względu na dobór współczynnika rozszerzalności cieplnej;
- użycia dodatków do mas ceramicznych optymalizujących parametry reologiczne mas plastycznych i gęstw lejnych;
- wpływu poszczególnych etapów technologicznych wytwarzania różnych wyrobów ceramicznych na końcowe właściwości wyrobu;
- wykorzystania aparatury kontrolno-pomiarowej w procesie technologicznym, optymalizacji procesu produkcyjnego pod względem wydajności, kosztochłonności i zapewnienia jakości wyrobów.

Wymieniona tematyka dodatkowo będzie obejmować umiejętności cyfrowe oraz związane z transformacją ekologiczną (tzw. zielone umiejętności).

W przypadku szkoleń zawodowych dla osób dorosłych kończących się branżowym certyfikatem umiejętności przewiduje się 30 godzin zajęć. Założono przeszkolenie 140 osób dorosłych w grupach 10-osobowych. Godzinowy wymiar szkoleń zawodowych dla osób młodych (w wieku 14–24 lat, tj. uczniów i studentów) kończących się branżowym certyfikatem umiejętności to 15 godzin. Założono przeszkolenie 40 osób młodych w dwóch grupach 13-osobowych i jednej grupie 14-osobowej. Trwają jeszcze prace nad programem szkoleń dla 20 nauczycieli kształcenia zawodowego.

M.Z.: Działalność Centrum ma być finansowana ze środków Krajowego Planu Odbudowy. Koszt przedsięwzięcia wyniesie prawie 15 mln zł, w tym 12 mln zł pochodzić będzie z funduszy Unii Europejskiej. Jaka była droga do zdobycia tak pokaźnych środków?

F.G.: Po uzyskaniu informacji, że będzie realizowany projekt uruchomienia 120 branżowych centrów umiejętności najbardziej znaczących dla gospodarki Polski, jako reprezentant przemysłu płytek ceramicznych rozpocząłem rozmowy ze Starostą Opoczyńskim – Marcinem Baranowskim i Wicestarostą – Marią Barbarą Chomicz, a następnie w imieniu Polskiej Unii Ceramicznej z przedstawicielami Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, przede wszystkim z prof. Zbigniewem Pędzichem, kierownikiem Katedry Ceramiki i Materiałów Ogniotrwałych. Wspólnie podpisaliśmy umowę trójstronną oraz wniosek do Ministerstwa Edukacji i Nauki o udział w konkursie na budowę Branżowego Centrum Umiejętności. W czerwcu ubiegłego roku kapituła konkursu przyznała środki w wysokości 12 mln zł na budowę Centrum.

M.Z.: Nowa kwalifikacja – pod nazwą „Nadzorowanie procesów technologicznych w produkcji płytek ceramicznych” – a konkretnie jej opracowanie i wystąpienie z wnios-

kiem o jej włączenie do ZSK jest bardzo ważnym zobowiązaniem Polskiej Unii Ceramicznej i wiąże się z uruchomieniem Branżowego Centrum Umiejętności w Opocznie. Kiedy to nastąpi?

F.G.: Kwalifikację opracowujemy. Jest zgodna z oczekiwaniami beneficjentów – producentów płytek ceramicznych. Nazwa kwalifikacji i zawarte w niej precyzyjne zapisy odpowiadają obecnym potrzebom branży płytek ceramicznych. Treść zawarta w przygotowanej kwalifikacji wskazuje na dominację czynności wykonawczych i nadzorczych. Prace nad jej opracowaniem powinny zakończyć się w czerwcu br. Następnie zostanie przygotowany wniosek do Ministerstwa Rozwoju i Technologii o jej włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Po zatwierdzeniu przez ministerstwo, rozpocznie się proces walidacji i certyfikacji. Przewiduje się, że do końca bieżącego roku powinien zakończyć się cały proces związany z nową kwalifikacją – „Nadzorowaniem procesów technologicznych w produkcji płytek ceramicznych”.

Proponowana kwalifikacja będzie się różnić od już istniejących (w szkolnictwie branżowym) w ZSK tym, że dotyczy wyspecyfikowanych umiejętności, ukierunkowanych na procesy związane bezpośrednio z obsługą i nadzorem produkcji płytek ceramicznych. Uszczegóławia ona sposoby postępowania w nadzorze procesów produkcyjnych i czyni, że osoby po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu będą gotowe do podjęcia obowiązków na określonych stanowiskach pracy w całym ciągu technologicznym produkcji płytek ceramicznych. W nowej kwalifikacji pozostawiono natomiast przyjęte, znane i znormalizowane metody oraz techniki, służące do opomiarowania, kontroli, obliczania parametrów, stosowanych w przemyśle ceramicznym, jak np. wilgotność, nasiąkliwość, mrozoodporność, wynikające z programu nauczania i wymagań nadzoru produkcji.

M.Z.: Dziękuję za rozmowę.